

Сучасне правотворення та правове регулювання

Верховенство права

«Верховенство права» – це спеціальний курс, розрахований на комплексне вивчення студентами ОР «Магістр» проблематики верховенства права.

Під час вивчення дисципліни магістри комплексно досліджують сучасні підходи до розуміння змісту та значення верховенства права як основоположного принципу правової системи, історичні витоки ідеї верховенства права та співвідношення верховенства права, прав людини та демократії у XX-XXI століттях, виявляють теоретичні та практичні проблеми застосування принципу верховенства права в правовій системі України.

В умовах неоднозначного ставлення науковців до верховенства права, демонстрації численних прикладів його слабкості у країнах західної демократії та міжнародному рівні, знайомство студентів з верховенством права сприятиме отриманню відповідей на низку складних питань, як-то: для чого потрібне верховенство права, до кого застосовуються вимоги верховенства права, чи може правова система існувати без верховенства права, чи можливе міжнародне верховенство права, чи повинні судді «бажати верховенства права» та інші?

Мета дисципліни – формування сучасних знань про найважливіші аспекти проблематики верховенства права; розвиток уявлень про зміст теорій та принципу верховенства права на рівні національної та міждержавної правової системи; формування практичних умінь і навиків інтерпретації та застосування принципу верховенства права у складних юридичних справах.

Соціологія права

Мета навчальної дисципліни:

- інтеграція наявних та отримання нових знань у студентів про становлення і розвиток соціології права як інтегральної науки, соціолого-правове осмислення влади і держави, проблем взаємодії суспільства, держави і особи, галузевих соціологічних проблем (соціологія законотворчості, соціологія правосуддя, соціологія функціонування виконавчої влади та місцевого самоврядування);
- вивчення методики підготовки і проведення соціолого-правових досліджень, оволодіння ключем застосовувати знання у практичній роботі, розвивати критичний підхід до чинного права з врахуванням його відповідності інтересам як суспільства, так і конкретної людини.

Наукові основи правотворчості та законодавчої техніки

Метою вивчення цієї дисципліни є набуття студентами системи сучасних знань про поняття, види і принципи правотворчості, законодавчу техніку, правила і засоби створення і систематизації законів. Форми викладання і методи навчання цієї дисципліни спрямовані на вивчення правотворчості та законодавчої техніки, правил і засобів створення і систематизації законів (правил і засобів формулювання норм права у законах, створення структури закону, конкретизації правових норм, внесення змін до законів, побудови юридичних конструкцій, застосування мови закону та ін.). Здобувачі освіти отримають знання з техніко-юридичних аспектів систематизації законодавства, здійснення правової експертизи проектів законів, моніторингу законів, правового експерименту, попередження і ліквідація колізій і прогалин в законодавстві, зв'язку законодавчої техніки і юридичної практики, вітчизняного та світового досвіду у сферах правотворчості та законодавчої техніки.

Юридична конфліктологія

В процесі вивчення дисципліни студенти отримують знання стосовно:

- поняття, ознак, та видів юридичних конфліктів;
  - поняття, ознак та значення компромісу як засобу подолання конфліктних ситуацій;
  - генези доктринальних уявлень про правовий конфлікт у політичний та правовій думці;
  - особливості прояву конфлікту в системі владних відносин;
  - конфліктності правової сфери життєдіяльності суспільства;
  - досудових і судових способів розв'язання конфліктів;
- значення медіації у сфері конфліктології.

Доктринальні питання теорії права

Під час вивчення навчальної дисципліни магістри комплексно досліджують сучасні підходи до розуміння правової доктрини, а також до змісту основоположних принципів права (справедливість, рівність, гуманізм, свобода), проблематику четвертого покоління прав людини, виявляють теоретичні та практичні проблеми принципів права в правовій системі України.

Завдання дисципліни спрямовані на досягнення студентами таких компетентностей як: осмислювати проблематику принципів права в контексті становлення західної традиції права та демократії; знати особливості функціонування кожного із видів принципів права; обґрунтовувати зв'язок між принципом права та правами людини; обґрунтовувати цінність прав людини з точки зору розвитку людства (четверте покоління прав людини).

Джерела права

Під час вивчення навчальної дисципліни магістри комплексно досліджують сучасні підходи до розуміння змісту та значення джерел (форм) права як основоположної риси правової системи, історичні витoki теорії джерел права та співвідношення джерел (форм) права, виявляють теоретичні та практичні проблеми джерел права в правовій системі України. Завдання дисципліни спрямовані на досягнення студентами таких компетентностей як: осмислювати проблематику джерел права в контексті становлення західної традиції права та демократії; знати особливості функціонування кожного із видів джерел права; обґрунтовувати зв'язок між джерелом права та специфікою структури норми права; вибудовувати зв'язки між джерелом права, правами людини та демократією; обґрунтовувати цінність джерела права для функціонування та розвитку правових систем; оцінювати проблеми та події суспільного життя в Україні через призму джерел права.

Сучасні політичні та правові вчення

Дисципліна «Сучасні політичні та правові вчення» належить до переліку дисциплін спеціалізації «Теорія та філософія права». Вона забезпечує особистий та професійний розвиток студента та спрямована на ознайомлення з основними тенденціями сучасних політико-правових вчень та вміння їх розпізнавати; на вивчення проблеми мети, значення та форм існування держави і права в країнах сучасної Західної демократії, їх взаємозв'язок з іншими політико-правовими інститутами, вивчення основних аспектів взаємовпливу права, держави політики та економіки. Дисципліна дозволяє студентам оволодіти знаннями, які відповідають європейським тенденціям гуманітарної науки. Студенти ознайомлюються із зарубіжними дослідженнями новітнього часу.

Теорія та догма в юридичній традиції

У рамках дисципліни «*Теорія та догма в юридичній традиції*» розглядаються теоретичні (як критичні) та догматичні аспекти пізнання природи права, подані з позиції *проблеми* росту та зміни наукового знання. Розуміння розвитку наукової юридичної традиції визначається при цьому на основі еволюційного підходу та теорії критичного раціоналізму. Предметом розгляду є зміна теоретико-методологічних засад та стилів мислення в наукових школах класичного, некласичного та постнекласичного періодів розвитку науки. Зокрема, аналізуються позиції догматичної німецької юриспруденції, кантівський критичний підхід, система догми історичної школи права, теоретична основа юридичного позитивізму та інших напрямів праворозуміння, а також здійснюється критичний аналіз наукових засад радянської доктрини права. Дисципліна формує критичне наукове мислення на основі оцінки стану та значення розвитку юридичної науки.

Історія юридичних наукових шкіл

У рамках дисципліни «Історія юридичних наукових шкіл» історія юридичної науки подається на прикладі розвитку її наукових шкіл. Поняття наукової школи визначається (розуміється) в аспекті напряму досліджень та світоглядних позицій певної спільноти вчених в певні історичні періоди. Наукові школи класичного, некласичного та постнекласичного періодів розвитку юридичної науки аналізуються в їх теоретико-

методологічних засадах та особливостях стилів мислення. Послідовна зміна таких напрямів в історії (юридичної науки) формує наукову традицію пізнання права. Метод історичної реконструкції допомагає зрозуміти зміну характеру наукових досліджень в праві, починаючи з греко-римського періоду, у середньовіччі, в період Гуманізму та Нового часу, а також в сучасності.

Теорія державної влади

- визначено поняття та ознаки владних відносин;
- з'ясовано особливості держави як основного суб'єкта влади;
- визначено фактори, що впливають на формування меж державної влади;
- органи держави як суб'єкт владних відносин;
- з'ясовано співвідношення державної влади та місцевого самоврядування;
- визначено роль інститутів громадянського суспільства у реалізації владних рішень;
- виокремлено основні аспекти законодавчого забезпечення лобістської діяльності.

Проблеми правового регулювання

В процесі вивчення дисципліни:

- буде з'ясовано доктринальні аспекти правового регулювання;
- визначено сфери та межі; способи та методи, види правового регулювання;
- з'ясовано співвідношення та взаємодію правового регулювання та правового впливу;
- виокремлено ознаки, види та функцій правових обмежень, стимулів, пільг та заохочень;
- розкриті питання механізму правового регулювання;
- визначено співвідношення правового регулювання з нормою права, правотворчістю, правозастосуванням та юридичною практикою.

Державницька та правова думка в Україні

Мета дисципліни полягає у творчому осмисленні місця та ролі історії держави і права України в системі юридичної науки та освіти; в розкритті для майбутнього правника ціннісного змісту світової історії держави і права в глобальному та національному вимірах; значення історико-правових знань для розв'язання актуальних проблем юридичної практики.